

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2010. május 17. (18.05)
(OR. en)**

9535/10

**Intézményközi referenciaszám:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 329
JAI 404
MI 140**

JELENTÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész) / az EPSCO Tanács
Előző dok. sz.:	9312/10 SOC 314 JAI 387 MI 128
Biz. jav. sz.:	11531/08 SOC 411 JAI 368 MI 246
Tárgy:	Javaslat – A Tanács irányelve a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról – Az elért eredményekről szóló jelentés

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2008. július 2-án elfogadott egy tanácsi irányelvjavaslatot, amelynek célja a valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni védelem kiterjesztése a foglalkoztatáson kívül eső területekre. Az e területen meglévő EK-jogszabályok¹ kiegészítésével az irányelvjavaslat megtiltana a fentiekben alapuló megkülönböztetést az alábbi területeken: a szociális védelem, beleértve a szociális biztonságot és az egészségügyi ellátást; szociális előnyök; oktatás; valamint az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, többek között a lakhatás területén.

¹ Különösen a 2000/43/EK, a 2000/78/EK és a 2004/113/EK tanácsi irányelv.

Akkor a delegációk nagy többsége elvben üdvözölte a javaslatot, és közülük sokan elfogadták azt a tényt, hogy a javaslat a jelenlegi jogi keret kiegészítését célozza, egy horizontális megközelítésen keresztül a megkülönböztetés mind a négy alapjával foglalkozva.

A legtöbb delegáció megerősítette az egyenlő bánásmód mint az EU-n belüli közös társadalmi érték előmozdításának fontosságát. Számos delegáció különösen a javaslatnak a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel (UNCRPD) összefüggésben való jelentőségét hangsúlyozta. Azonban néhány delegáció a fogyatékossga vonatkozóan ambiciózusabb rendelkezéseket tartott volna kívánatosnak.

A megkülönböztetés elleni küzdelem fontosságának hangsúlyozása mellett egyes delegációk továbbra is általános fenntartással élnek, és kétségbe vonják a bizottsági javaslat szükségességét, mivel úgy látják, hogy az bizonyos kérdésekben sérti a nemzeti hatáskört és ellentmond a szubszidiaritás és az arányosság elvének.

Más delegációk szintén pontosítást kértek, és aggodalmukat fejezték ki különösen a jogbizonytalansággal, a hatáskörmegosztással és a javaslat gyakorlati, pénzügyi és jogi hatásával kapcsolatban.

Ebben a szakaszban valamennyi delegáció általános vizsgálati fenntartással él a javaslattal kapcsolatban. CZ, DK, FR, MT és UK továbbra is parlament vizsgálati fenntartással él, CY és PL pedig továbbra is nyelvi vizsgálati fenntartással él. A Bizottság időközben megerősítette eredeti javaslatát e szakaszban, és az arra vonatkozó bármely változtatással kapcsolatban továbbra is vizsgálati fenntartással él.

Az Európai Parlament konzultációs eljárás keretében, 2009. április 2-án fogadta el véleményét². A Lisszaboni Szerződés 2009. december 1-jei hatálybalépését követően a javaslat most az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkének hatálya alá tartozik, így – az Európai Parlament *egyvetértését* követően – egyhangú tanácsi határozathozatalt igényel.

II. A SPANYOL ELNÖKSÉG IDEJE ALATT A TANÁCSBAN VÉGZETT MUNKA

Azt követően, hogy az EPSCO Tanács 2009. november 30-án tájékoztatást kapott a svéd elnökség ideje alatt elért eredményekről³, a szociális kérdésekkel foglalkozó munkacsoport a spanyol elnökség idején folytatta a javaslat vizsgálatát az elnökségnek különösen az irányelv *hatályára*, az Európai Unió és a tagállamok közötti *hatáskörmegosztásra*, valamint a *fogyatékosággal kapcsolatos rendelkezésekre* vonatkozó szövegezési javaslatai alapján⁴. E szövegezési javaslatok céljai többek között az alábbiak:

- a szöveg kiigazítása *az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel* összhangban, és ezzel együtt az egyenlő bánásmódhoz való jog védelme, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt alapvető jogok közötti kapcsolat pontosítása;

² Lásd az A6-0149/2009 dokumentumot. Kathalijne Maria Buitenweg (Zöldek/EFA) volt az előadó. Az új előadó Raúl Romeva I Rueda (ES, Zöldek/EFA).

³ Lásd a 15575/09 dokumentumot.

⁴ 5188/10, 6092/10, 7349/1/10 REV 1, 8173/10, 8872/10 és 8889/10. A munkacsoport öt ülésen foglalkozott a javaslattal, amelyekre a következő időpontokban került sor: 2010. január 22., március 10., március 18., április 22. és május 3.

- a *megkülönböztetés* fogalmának pontosabb meghatározása, ideértve a *társítás útján történő megkülönböztetést vagy zaklatást* (2. cikk), valamint a *feltételezésen alapuló megkülönböztetést* a közvetlen megkülönböztetés ((12) preambulumbekzdés) fogalmán belül;
- a *hatály* pontosítása a 3. cikk és a megfelelő preambulumbekzdések kiigazítása révén, többek között az Európai Unió és a tagállamok közötti *hatáskörmegosztás* tekintetében, például a *szociális védelem (beleértve a szociális lakásokat)* és az *oktatás* területén;
- a *fogyatékossgal kapcsolatos rendelkezések* pontosabb megfogalmazása, többek között az irányelv által szabályozott területeken az „akadálymentesség” fogyatékossgal élők számára történő biztosításának általános követelménye és az egyedi esetekben „hozzáférést” biztosító „megfelelő intézkedés” konkrét követelménye közötti egyértelmű különbségtétel, az akadálymentes lakóhelyek tekintetében a fokozatos végrehajtás követelményeinek bevezetése, valamint az arra vonatkozó kritériumok meghatározása révén, hogy az egyes intézkedések „aránytalan terhet” jelentenek-e;
- a többek között az életkoron és fogyatékossgon alapuló *jogos eltérő bánásmódokra* vonatkozó rendelkezések további pontosítása, különösen a *pénzügyi szolgáltatások* nyújtása területén; valamint
- a *tervezett végrehajtási ütemterv* további kiigazítása az új épületek, létesítmények, járművek és infrastruktúrák, a már létező, de jelentős felújítás tárgyát képező épületek, létesítmények, járművek és infrastruktúrák (5 év), illetve minden egyéb épület, létesítmény és infrastruktúra (20 év) tekintetében az akadálymentesség biztosítására megállapított külön végrehajtási határidők, valamint a fogyatékossgal kapcsolatos rendelkezéseknek a lakások tekintetében történő fokozatos végrehajtására vonatkozó részletesebb jelentéstétel előírása révén.

A legtöbb delegáció általánosságban üdvözölte az elnökség javaslatait és az általános megközelítést. Ugyanakkor a megbeszélések arra is rámutattak, hogy a javaslat számos területének kérdésében még további kiterjedt munkára van szükség.

III. LEZÁRATLAN KÉRDÉSEK

1. Hatáskörmegosztás, hatály és szubszidiaritás (3. cikk)

További megbeszélésre van szükség a *hatály* kérdésében, többek között a *fogyatékossgal kapcsolatos rendelkezések* tervezett hatályának megállapítása (lásd alább), valamint a tagállamok és az Európai Unió közötti *hatáskörmegosztás* eddigieknél pontosabb meghatározása érdekében, a jogalapra is figyelemmel⁵. További munkára van szükség különösen az olyan területekhez való *hozzáférésnek* mint pl. az oktatás, az egészségügy és a szociális védelem, valamint ezen területek *megszervezésének* finom megkülönböztetése tisztázásához, mivel ez utóbbi nemzeti hatáskörbe tartozik.

2. A fogyatékossgal kapcsolatos rendelkezések (4., 4a. és 4b. cikk)

További megbeszélésre van szükség az alábbi kérdéseket illetően:

- a rendelkezések *hatálya* és a létrehozandó *konkrét kötelezettségek*, többek között az alábbiak tekintetében: közösségi terek; új és meglévő épületek, létesítmények, járművek és infrastruktúrák; az épületek és a lakóházak különböző típusai, valamint az ezek különböző részei esetében indokolt intézkedések; közlekedés; továbbá a termékek tervezése és gyártása, különösen az egyenlő bánásmód elvének a fogyatékossgal élő személyekkel kapcsolatban történő végrehajtása tekintetében;

⁵ Lásd a Tanács Jogi Szolgálatának véleményét is (14896/08).

- az arra vonatkozó kritériumok, hogy mi tekintendő *aránytalan tehernek*, többek között: az infrastruktúrák, tárgyak és szolgáltatások élettartama, biztonsági kérdések, valamint a költségek és az intézkedésekből származó előnyök aránya;
- a rendelkezések és hatályuk *pénzügyi, igazgatási és gyakorlati következményei*, különösen a *kkv-k* és az *önálló vállalkozók* esetében; továbbá
- az irányelvtervezet és az adott árukhoz és szolgáltatásokhoz – köztük a közösségi közlekedéshez – való hozzáférésre vonatkozó, *részletesebb ágazati szabványok vagy előírások* közötti pontos kölcsönhatás.

3. **A végrehajtási ütemterv**

A delegációk általánosságban üdvözölték a végrehajtási ütemtervvel kapcsolatban egyre árnyaltabbá váló megközelítést, ugyanakkor még mielőtt bármilyen határidőt elfogadnának, pontosítást várnak az irányelv által létrehozandó kötelezettségeket illetően.

4. **Jogbiztonság az irányelv egészében**

A delegációk – hangsúlyozva a jogbiztonság fontosságát – kifejezték, hogy el kívánják kerülni, hogy további eseteket kelljen az Európai Bíróság (EB) elé terjeszteni. Ennek megfelelően hangsúlyozták, hogy a szöveg egészében a lehető legpontosabb megfogalmazásra van szükség, és kiemelték *a meglévő jogszabályokkal való összhang* biztosításának fontosságát.

5. **Egyéb kérdések**

Ezenfelül számos egyéb kérdés igényel további megbeszélést; ezek között sorolhatók fel az alábbiak⁶:

⁶ További tájékoztatás és a delegációk álláspontjának részletesebb leírása a következő dokumentumokban található: 5790/10 + COR 1, 6847/10, 7758/10, 8887/1/10 REV 1, 9312/10.

- a zaklatás, a megkülönböztetésre adott utasítás, a társítás útján történő hátrányos megkülönböztetés, valamint a feltételezésen alapuló megkülönböztetés fogalma;
- az életkoron alapuló jogos eltérő bánásmódok (különösen a kiskorúak tekintetében), valamint a pénzügyi szolgáltatások nyújtása terén (többek között a banki és biztosítási szektorban) a fogyatékoságon és életkoron alapuló jogos eltérő bánásmódok; továbbá
- a megkülönböztetéssel szembeni védelem és a magánszférán belüli jogok (ideértve a szólásszabadságot és a vallásszabadságot is) közötti helyes egyensúly megteremtésének szükségessége.

IV. ÖSSZEGZÉS

Noha a spanyol elnökség idején jelentős eredményt sikerült elérni a hatály, a hatáskör-megosztás, és a fogyatékosággal kapcsolatos rendelkezések terén, jól érzékelhető igény mutatkozik a javaslattal kapcsolatos további kiterjedt munka iránt. Az Állandó Képviselők Bizottsága felkérést kap e jelentés tudomásulvételére, valamint annak a 2010. június 7-i EPSCO Tanács részére történő továbbítására.